

บทที่ 4

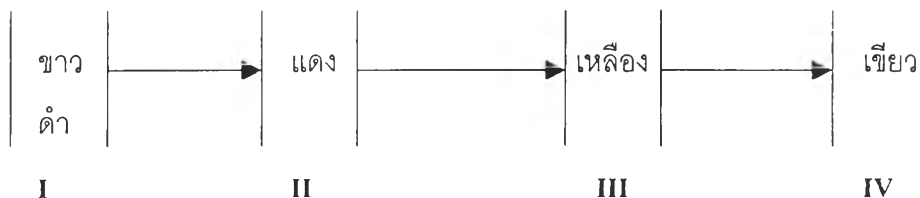
คำเรียกศัพท์พื้นฐานในภาษาไทยสมัยสุโขทัยและสมัยปัจจุบัน

4.1 คำเรียกศัพท์พื้นฐานในภาษาไทยสมัยสุโขทัย

จากขั้นตอนการเก็บข้อมูลคำเรียกศัพท์พื้นฐานใน 3.1.2.3 วิธีการเก็บข้อมูลจากเอกสารในสมัยสุโขทัยและสมัยปัจจุบัน และการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อกำหนดคำเรียกศัพท์พื้นฐานใน 3.2.1 ที่ได้กล่าวไปแล้วในบทที่ 3 ผู้วิจัยได้คำเรียกศัพท์พื้นฐานในสมัยสุโขทัยทั้งสิ้น 5 คำ คือ ขาว ดำ แดง เหลือง และ เขียว ในตอนนี้ผู้วิจัยจะวิเคราะห์คำเรียกศัพท์พื้นฐานดังกล่าวนี้ ในเรื่องวิวัฒนาการการเกิดของคำเรียกศัพท์พื้นฐาน การปรากฏและโครงสร้างภาษาของการปรากฏของคำเรียกศัพท์พื้นฐาน และวิเคราะห์สิ่งที่ใช้เปรียบกับแต่ละคำเรียกศัพท์พื้นฐานในภาษาไทยสมัยสุโขทัย

4.1.1 วิวัฒนาการการเกิดของคำเรียกศัพท์พื้นฐานในภาษาไทยสมัยสุโขทัย

ตามที่เบอร์ลินและเคย์ (Berlin and Kay, 1969) ได้ศึกษาคำเรียกศัพท์ในภาษาต่างๆ ทั่วโลก และเสนอว่า ถ้าพบคำเรียกศัพท์ทั้งหมด 5 คำ ในภาษาหนึ่ง คำเรียกศัพท์ 5 คำ จะเป็นคำเรียกศัพท์ ขาว ดำ แดง เหลือง และ เขียว และคำ 5 คำดังกล่าวจะมีวิวัฒนาการดังนี้คือ เป็นคำเรียกศัพท์ ขาว และ ดำ ในระยะที่ I คำเรียกศัพท์ แดง ในระยะที่ II คำเรียกศัพท์ เหลือง ในระยะที่ III และคำเรียกศัพท์ เขียว ในระยะที่ IV ผู้วิจัยพบคำเรียกศัพท์พื้นฐานในภาษาไทยสมัยสุโขทัย จำนวน 5 คำ ได้แก่ คำเรียกศัพท์ ขาว ดำ แดง เหลือง และ เขียว จึงสันนิษฐานว่าคำเรียกศัพท์ถึงทั้ง 5 คำ ดังกล่าวนี้น่าจะพัฒนาไปตามวิวัฒนาการการเกิดของคำเรียกศัพท์พื้นฐานไปถึงระยะที่ 4 ตามทฤษฎีที่เบอร์ลินและเคย์ได้เสนอไว้ ดังแผนภูมิต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 5 แผนภูมิแสดงการสันนิษฐานวิวัฒนาการการเกิดของคำเรียกศัพท์พื้นฐานในภาษาไทยสมัยสุโขทัย

เนื่องด้วยภาษาไทยในสมัยสุโขทัยมีคำเรียกสี 5 คำ ตามหลักฐานที่เบอร์ลินและเคย์พบ ถ้าภาษาใดมี 2 คำเรียกสีพื้นฐาน สองสีนั้นจะเป็น ขาวและดำ ถ้าภาษาใดมี 3 คำเรียกสีพื้นฐาน สามสีนั้นจะเป็น ขาว ดำและแดง ถ้าภาษาใดมี 4 คำเรียกสีพื้นฐาน สีสี่นั้นจะเป็น ขาว ดำ แดง และเหลือง และถ้าภาษาใดมี 5 คำเรียกสีพื้นฐาน ห้าสีนั้นจะเป็น ขาว ดำ แดง เหลือง และเขียว

ตามแผนภูมิที่ 5 นี้สันนิษฐานได้ว่าภาษาไทยสมัยสุโขทัยได้มีวิวัฒนาการของคำเรียกสีพื้นฐานมาถึงระยะที่ IV โดยในระยะที่ I มีคำเรียกสีขาวและดำ ระยะที่ II มีคำเรียกสีแดง ระยะที่ III มีคำเรียกสีเหลือง และระยะที่ IV มีคำเรียกสีเขียว

4.1.2 การปรากฏและโครงสร้างภาษาของการปรากฏของคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาไทยสมัยสุโขทัย

จากเอกสารภาษาไทยสมัยสุโขทัยพบว่า คำเรียกสีพื้นฐานทั้ง 5 คำ ปรากฏใน 2 ลักษณะ คือ 1) ปรากฏโดยลำพังไม่มีความเปรียบในโครงสร้างต่อไปนี้

ก. ปรากฏเฉพาะเพียงคำเรียกสีพื้นฐานโดยลำพัง ตัวอย่างเช่น ขาว ดำ แดง เหลือง เขียว

ข. ปรากฏร่วมกับคำว่า "สี" โดยมีคำว่า "สี" นำหน้า ตัวอย่างเช่น สีขาว สีดำ สีแดง สีเหลือง สีเขียว

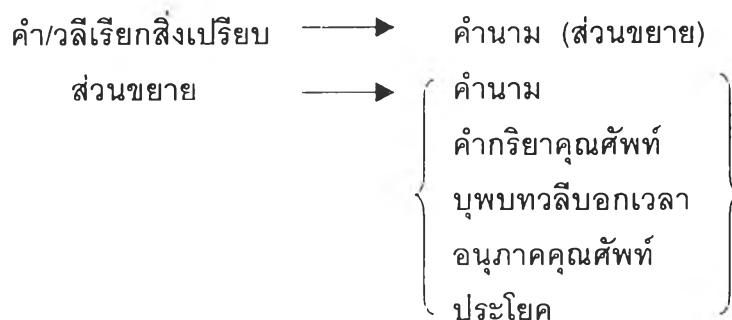
ค. ปรากฏโดยมีคำขยาย 1 คำปรากฏร่วมด้วย ตัวอย่างเช่น แดงงาม และ 2) ปรากฏอยู่ในความเปรียบในโครงสร้างต่อไปนี้

ก. ปรากฏในลักษณะของคำเรียกสีพื้นฐานโดยอาจมีคำขยายตามมาและตามมาด้วยคำหรือวลีเรียกสิ่งเปรียบโดยมีคำ ดั่ง ซึ่งเป็นคำแสดงการเปรียบคั่นกลางในแบบโครงสร้างต่อไปนี้

คำเรียกสีพื้นฐาน (คำขยาย) + ดั่ง + คำหรือวลีเรียกสิ่งเปรียบ

ตัวอย่างเช่น ขาวดั่งหอยสังข์ท่านผ่นใหม่ ดำดั่งคอกกา แดงดั่งดอกแข่ง เหลืองดั่งใบไม้ เขียวดั่งดอกอินทนิล ขาวงามดั่งแผ่นดินเงินยวง ขาวงามดั่งสังข์อันท่านขัดให้งาม เป็นต้น

สำหรับคำหรือวลีเรียกสิ่งเปรียบเทียบนั้นจะมีโครงสร้างดังนี้คือ

ส่วนขยายอาจปรากฏหรือไม่ก็ได้ ถ้าปรากฏส่วนขยายอาจเป็นคำนาม คำกริยา-
คุณศัพท์ บุพบทวลีบอกเวลา อนุภาคคุณศัพท์ หรือประโยค ตัวอย่างข้อมูลที่พบได้แก่

แดงดัง <u>ดอกเข็ม</u>	แดงดัง - <u>คำนาม</u>
ขาวงามดัง <u>แผ่นดินเงินยวง</u>	ขาวดัง - <u>คำนาม + คำนาม</u>
ดำดัง <u>วัวดำ</u>	ดำดัง - <u>คำนาม + คำกริยาคุณศัพท์</u>
แดงดัง <u>แสงอาทิตย์เมื่อสนธยา</u>	แดงดัง - <u>คำนาม + บุพบทวลีบอกเวลา</u>
ขาวงามดัง <u>สังข์อันท่านซัดให้งาม</u>	ขาวดัง - <u>คำนาม + อนุภาคคุณศัพท์</u>
ขาวดัง <u>หอยสังข์ท่านฝนใหม่</u>	ขาวดัง - <u>คำนาม + ประโยค</u>

4.1.3 สิ่งที่ใช้เปรียบกับคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาไทยสมัยสุโขทัย

คำเรียกสีพื้นฐานในภาษาไทยสมัยสุโขทัยปรากฏอยู่ในความเปรียบ โดยมีการเปรียบ
กับสิ่งของเรืองแสง สัตว์และส่วนต่างๆ ของสัตว์ ดอกไม้ พืชผัก วัตถุ และแร่ธาตุ สิ่งหรือประเภท
ที่มีการใช้เปรียบกับคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาไทยสมัยสุโขทัยส่วนใหญ่คือ ดอกไม้ ใช้เปรียบรอง
ลงมา คือ สิ่งที่มีแสงหรือเรืองแสงได้ สัตว์และส่วนต่างๆ ของสัตว์ วัตถุ พืชผัก และแร่ธาตุตาม
ลำดับดังตารางแสดงข้างล่าง

ตารางที่ 1 ตารางแสดงประเภทของสิ่งที่ใช้เปรียบกับคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาไทยสมัยสุโขทัย

ประเภทของสิ่งที่ใช้เปรียบ	คำเรียกสีพื้นฐานและสิ่งที่ใช้เปรียบ
ดอกไม้	<p>แดงดังดอกชบา แดงงามดังดอกบัวแดง</p> <p>แดงดังดอกช่อ แดงดังดอกถิ่ทับทิม</p> <p>แดงฉันดังดอกสะเอ้ง เหลืองงามดอกกรรณิการ์</p> <p>เหลืองดังดอกกระเจด เขียวดังดอกผักตบ</p> <p>เขียวงามดังดอกอัญชัน เขียวดังดอกอินทนิล</p> <p>เขียวดังอุบลเขียว เขียวงามดังดอกนิลลบล</p>
สิ่งของเรืองแสง	<p>ขาวดังแผ่นเงินยวง ขาวดังเดือนเมื่อวันเพ็ญ</p> <p>ขาวดังแสงแก้วไพฑูรย์ ขาวงามดังแผ่นดินเงินยวง</p> <p>แดงดังตะวันแรกออก แดงดังแสงอาทิตย์เมื่อสนธยา</p> <p>ขาวดังเดือนเมื่อวันเพ็ญบุรณีย์ ขาวดังเงิน</p> <p>ขาวงาม 3 นิ้วมือนั่งแผ่นแก้วไพฑูรย์ แดงงามดังตะวันแรกออก</p>
สัตว์และส่วนต่าง ๆ ของสัตว์	<p>ขาวดังหอยสังข์ท่านฝนใหม่ ดำเหลืองงามดังดำกา</p> <p>ดำดังวัวดำ ดำดังคอกกา ดำดังปีกแมลงภู่</p> <p>ดำดังปีกแมลงทับ เขียวดังแวนนกยูง ดำดังตาแห่งลูกทราย</p> <p>เขียวงามดังปีกแมลงภู่ เขียวงามดังแวนนกยูง</p> <p>ดำงามดังปีกแมลงภู่ ขาวงามดังสังข์อันท่านขัดให้งาม</p>
วัตถุ	<p>แดงดังท่านเอาน้ำครั้งละลายน้ำชาด เหลืองดังทองคำ</p> <p>แดงดังแสงน้ำครั้ง เหลืองงามดังทองสุกอันชื่อว่าชมพูท</p> <p>แดงดังชาติหิงคุ แดงดังน้ำครั้ง แดงงามดังชาติหิงคุแล่น้ำครั้ง</p> <p>แดงงามดังน้ำครั้งอันท่านแต่งแล้วแลแต่มีไว้</p>
พืชผัก	<p>แดงดังลูกผักปริง แดงดังลูกผักข้าวอันสุก</p> <p>แดงดังลูกผักสุก เหลืองดังใบไม้</p>
แร่ธาตุ	<p>เหลืองดังแร่หรดาล</p>

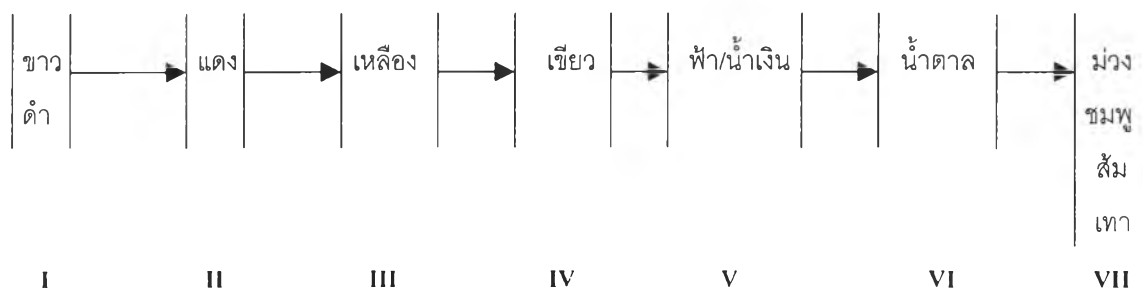
จากตารางข้างต้นจะเห็นได้ว่าคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาไทยสมัยสุโขทัยมีการเปรียบกับดอกไม้มากที่สุด โดยเฉพาะคำเรียกสี แดง และ เขียว คำเรียกสี ขาว ส่วนใหญ่มีการเปรียบกับสิ่งที่มีแสงหรือเรืองแสงได้ คำเรียกสีดำ ส่วนใหญ่มีการเปรียบกับสัตว์และส่วนต่างๆ ของสัตว์ สิ่งเปรียบที่เป็นแร่ธาตุเป็นสิ่งที่นำมาใช้เปรียบกับคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาไทยสมัยสุโขทัยน้อยที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับสิ่งเปรียบประเภทอื่นๆ ข้างต้น ยิ่งไปกว่านั้นจากตารางข้างต้นมีข้อสังเกตว่าคำเรียกสีแดง มีการเปรียบกับหลายสิ่ง เช่น ดอกไม้ สิ่งของเรืองแสง สัตว์และส่วนต่างๆ ของสัตว์ วัตถุ และพืชผัก

4.2 คำเรียกสีพื้นฐานในภาษาไทยสมัยปัจจุบัน

จากการใช้เกณฑ์การจำแนกคำเรียกสีพื้นฐานใน 3.2.1 ปรากฏว่าในสมัยปัจจุบันมีคำเรียกสีพื้นฐานทั้งสิ้น 12 คำ ได้แก่ ขาว ดำ แดง เหลือง เขียว ฟ้า น้ำเงิน น้ำตาล ม่วง ชมพู ส้ม และเทา ในตอนนี้ ผู้วิจัยจะวิเคราะห์คำเรียกสีพื้นฐานดังกล่าวนี้ในเรื่องวิวัฒนาการการเกิดของคำเรียกสีพื้นฐาน การปรากฏและโครงสร้างภาษาของการปรากฏของคำเรียกสีพื้นฐาน และวิเคราะห์สิ่งที่ใช้เปรียบกับแต่ละคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาไทยสมัยปัจจุบัน

4.2.1 วิวัฒนาการการเกิดของคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาไทยสมัยปัจจุบัน

จากการศึกษาคำเรียกสีในภาษาต่างๆ ทั่วโลก เบอริลินและเคย์ (Berlin and Kay 1969) ได้เสนอว่า ถ้าพบคำเรียกสีในภาษาหนึ่ง จำนวน 12 คำ คำเรียกสีทั้ง 12 คำนั้น จะมีคำเรียกสี ขาว ดำ แดง เหลือง เขียว ฟ้า น้ำเงิน น้ำตาล ม่วง ชมพู ส้ม และเทา และคำเรียกสีทั้ง 12 คำ จะมีวิวัฒนาการการเกิดใน 7 ระยะ คือ ระยะที่ I เกิดคำเรียกสีขาวและดำ ระยะที่ II เกิดคำเรียกสีแดง ระยะที่ III เกิดคำเรียกสีเขียวหรือเหลืองอย่างใดอย่างหนึ่ง ระยะที่ IV เกิดคำเรียกสีเขียวและเหลือง ระยะที่ V เกิดคำเรียกสีฟ้า/น้ำเงิน ระยะที่ VI เกิดคำเรียกสีน้ำตาล และระยะที่ VII เกิดคำเรียกสีม่วง ชมพู ส้ม และเทา ผู้วิจัยก็พบคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาไทยสมัยปัจจุบัน จำนวน 12 คำ ได้แก่ คำเรียกสี ขาว ดำ แดง เหลือง เขียว ฟ้า น้ำเงิน น้ำตาล ม่วง ชมพู ส้ม และเทา จึงสันนิษฐานได้ว่าคำเรียกสีจำนวน 12 คำ ดังกล่าวนี้น่าจะพัฒนาไปตามวิวัฒนาการการเกิดของคำเรียกสีพื้นฐานระยะที่ 7 ที่เบอริลินและเคย์ได้เสนอไว้ดังแผนภูมิต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 6 แผนภูมิแสดงการสันนิษฐานวิวัฒนาการการเกิด
ของคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาไทยสมัยปัจจุบัน

เนื่องด้วยภาษาไทยในสมัยปัจจุบันมีคำเรียกสี 12 คำ ตามหลักฐานที่เบอร์ลินและเคย์ พบ ถ้าภาษาใดมี 2 คำเรียกสีพื้นฐาน สองสีนั้นจะเป็น ขาวและดำ ถ้าภาษาใดมี 3 คำเรียกสีพื้นฐาน สามสีนั้นจะเป็น ขาว ดำ และแดง ถ้าภาษาใดมี 4 คำเรียกสีพื้นฐาน สี่สีนั้นจะเป็น ขาว ดำ แดง และเหลือง ถ้าภาษาใดมี 5 คำเรียกสีพื้นฐาน ห้าสีนั้นจะเป็น ขาว ดำ แดง เหลือง และเขียว ถ้าภาษาใดมี 7 คำเรียกสีพื้นฐาน เจ็ดสีนั้นจะเป็น ขาว ดำ แดง เหลือง เขียว ฟ้า และน้ำเงิน ถ้าภาษาใดมี 8 คำเรียกสีพื้นฐาน แปดสีนั้นจะเป็น ขาว ดำ แดง เหลือง เขียว ฟ้า น้ำเงิน และน้ำตาล และถ้าภาษาใดมี 12 คำเรียกสีพื้นฐาน สิบสองสีนั้นจะเป็น ขาว ดำ แดง เหลือง เขียว ฟ้า น้ำเงิน น้ำตาล ม่วง ชมพู ส้ม และเทา

ตามแผนภูมิที่ 6 ข้างต้นนี้สันนิษฐานได้ว่า ภาษาไทยสมัยปัจจุบันได้มีวิวัฒนาการของคำเรียกสีพื้นฐานมาถึงระยะที่ VII แล้วโดยในระยะที่ I มีคำเรียกสีขาวและดำ ระยะที่ II มีคำเรียกสีแดง ระยะที่ III มีคำเรียกสีเหลือง ระยะที่ IV มีคำเรียกสีเขียว ระยะที่ V มีคำเรียกสีฟ้า/น้ำเงิน ระยะที่ VI มีคำเรียกสีน้ำตาล และระยะที่ VII มีคำเรียกสีม่วง ชมพู ส้ม และเทา

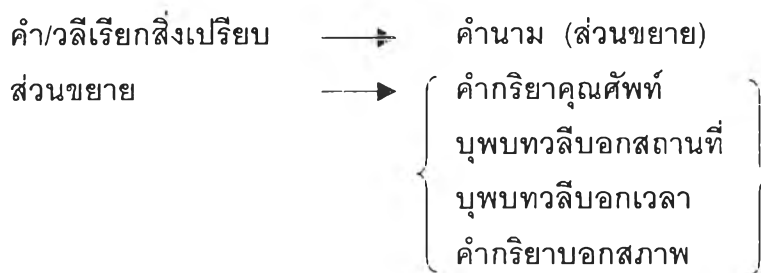
4.2.2 การปรากฏและโครงสร้างภาษาของการปรากฏของคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาไทยสมัยปัจจุบัน

จากข้อมูลเอกสารที่ผู้วิจัยรวบรวมตามแหล่งข้อมูลเอกสารปัจจุบันที่กล่าวไว้แล้วใน 3.1 คำเรียกสีพื้นฐานทั้ง 12 คำข้างต้นปรากฏใน 2 ลักษณะ คือ 1) ปรากฏโดยคำพ้องไม่มีความเปรียบเทียบ เช่น สีขาว สีดำ สีแดง และ 2) ปรากฏอยู่ในความเปรียบเทียบ เช่น ขาวดอกพลับพลึง ขาวดอกแก้ว แดงดอกโป๊ยเซียน สำหรับการปรากฏของคำเรียกสีพื้นฐาน ในความเปรียบเทียบว่า

ปรากฏอยู่ในโครงสร้างแบบเดียว คือ คำเรียกสีพื้นฐานตามมาด้วยหรือวลีเรียกสิ่งเปรียบ โดยมี หรือไม่มีคำ ของ คั่นกลางเพื่อบอกการเปรียบหรือตามแบบโครงสร้างต่อไปนี้

คำเรียกสีพื้นฐาน + (ของ) + คำหรือวลีเรียกสิ่งเปรียบ

ตัวอย่างเช่น แดงทับทิม ดำคู้กี้ใหม่ น้ำตาลของอายแซโดว์ น้ำเงินของบัว
สำหรับคำหรือวลีเรียกสิ่งเปรียบนั้น จะมีโครงสร้างดังนี้

ส่วนขยายอาจปรากฏหรือไม่ก็ได้ ถ้าปรากฏส่วนขยายอาจเป็นคำกริยาคุณศัพท์ บุพบทวลีบอกสถานที่ บุพบทวลีบอกเวลา หรือคำกริยาบอกสภาพ ตัวอย่างข้อมูลที่พบ ได้แก่

ชมพู <u>ดอก</u> ผกา <u>รอง</u>	ชมพู	<u>คำนาม</u>
เหลือง <u>คร้ว</u> ของ <u>ด้</u> สุก	เหลือง	<u>คำนาม + คำกริยาคุณศัพท์</u>
<u>น้ำเงิน</u> <u>ปะการัง</u> ใต้ <u>ทะเล</u> ลึก	<u>น้ำเงิน</u>	<u>คำนาม + บุพบทวลีบอกสถานที่</u>
<u>ส้ม</u> ลูก <u>เต่า</u> รัง <u>เมื่อ</u> แก่	ส้ม	<u>คำนาม + บุพบทวลีบอกเวลา</u>
เหลือง <u>ไก่อ</u> ย่าง	เหลือง	<u>คำนาม + คำกริยาบอกสภาพ</u>

4.2.3 สิ่งที่ใช้เปรียบกับคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาไทยสมัยปัจจุบัน

คำเรียกสีพื้นฐานในภาษาไทยสมัยปัจจุบันปรากฏอยู่ในความเปรียบ โดยมีการเปรียบกับดอกไม้ พืชผัก วัตถุประเภทต่างๆ ผลไม้ สัตว์และส่วนต่างๆ ของสัตว์ อาหาร ดังตัวอย่างในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 ตารางแสดงประเภทของสิ่งที่ใช้เปรียบกับคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาไทยสมัยปัจจุบัน

ประเภทของสิ่งที่ใช้เปรียบ	คำเรียกสีพื้นฐานและสิ่งที่ใช้เปรียบ
วัตถุ	<p>ขาวปุยสำลี ดำน้ำยาทาเล็บ แดงอิฐ เหลืองจีวรพระ เขียวกระดาษพิมพ์ น้ำเงินกางเกงยีนส์ ดำเพิ่มดำ ขาวฟองน้ำข้างในเบาะ ดำเศษซีเมนต์ น้ำตาลของอายแชโดว์ ดำรองเท้าบูท แดงธนบัตรใบแดง น้ำตาลของถุงกระดาษ เทาเมฆ เทาคันธูป เทาคันบหรี่</p>
ดอกไม้	<p>ขาวดอกพลับพลึง ขาวดอกมะลิ ดำดอกว่านป่า แดงดอกชบา แดงดอกโป๊ยเซียน เหลืองดอกแพงพวย เหลืองดอกเอื้อง น้ำเงินของบัว ม่วงดอกผักตบ ม่วงดอกอัญชัน ชมพูดอกกุหลาบมอญ ส้มดอกพวงแสด</p>
พืชผัก	<p>ขาวหัวผักกาด ขาวถั่วงอก แดงมะเขือเทศ แดงลูกตำลึง เหลืองลูกมะอี๋ เขียวถั่วงอก เขียวใบไม้ น้ำตาลของก้านต้นบอน น้ำตาลหญ้าแห้ง ส้มลูกเต๋ารั้งเมื่อแก่</p>
สัตว์และส่วนต่าง ๆ ของสัตว์	<p>ขาวเขี้ยวเสือโคร่ง ขาวลูกกระต่าย ดำแมวดำ ดำปีกอีเกอ เขียวขนนกแก้ว เขียวนกกะลิง ชมพูไผ่เดือน เหลืองลูกไก่ ขาวขนควายเผือก</p>
อาหาร	<p>ดำคูกี้ใหม่ ดำเต้าเจี้ยว แดงหมูแดง แดงข้าวแดง แดงไข่แดงของไข่เค็ม แดงน้ำพริกตาแดง แดงแกงกะทิ เหลืองขนมปังปิ้ง เหลืองไก่ย่าง เหลืองไข่ดาวทอดใหม่ ๆ เหลืองมันทอด เหลืองครัวซองต์สุก เหลืองเนยเทียม</p>
ผลไม้	<p>เหลืองมะละกอสุก เหลืองลูกจันทน์ เขียวกล้วยแก่ ม่วงลูกสุกของต้นขำมะเลียง</p>

จะเห็นได้ว่าประเภทของสิ่งที่ใช้เปรียบกับคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาไทยสมัยปัจจุบันมีจำนวนของประเภทเพิ่มมากขึ้น เป็นสิ่งต่างๆ ในแวดล้อมรอบตัว ซึ่งมีความแตกต่างไปจากสมัยสุโขทัย สำหรับวัตถุที่ใช้เปรียบนั้นจะเห็นได้ว่ามีวัตถุที่แสดงความเป็นอยู่สมัยใหม่เป็นส่วนมาก สิ่งเปรียบที่เป็นอาหารและผลไม้เช่นกัน

จากข้อมูลมีข้อสังเกตเกี่ยวกับประเด็นเรื่องของโครงสร้างของคำหรือวลีเรียกสีเปรียบเทียบ คือ คำนามเรียกสีเปรียบเทียบที่เป็นดอกไม้ซึ่งมีการระบุชื่อเฉพาะเจาะจงว่าเป็นดอกอะไรนั้นมักมีการปรากฏโดยลำพังไม่มีส่วนขยายเช่น ขาวดอกพลับพลึง ขาวดอกมะลิ แดงดอกชบา เหลืองดอกเอื้อง เหลืองดอกแพงพวย เป็นต้น ในขณะที่คำนามเรียกสีเปรียบเทียบที่เป็นคำที่ไม่ใช่ดอกไม้และที่ไม่มีการระบุเฉพาะเจาะจงมักไม่ปรากฏโดยลำพังแต่มักมีส่วนขยายตามมาเช่น ดำคู้ก็ไ้หม้ แดงน้ำพริกตาแดง เหลืองขนมบังปั้ง เหลืองไข่ดาวทอดใหม่ๆ เหลืองคร้วของด้ลูก

ยิ่งไปกว่านั้น จากข้อมูลมีข้อสังเกตเกี่ยวกับกลวิธีของการปรากฏของคำเรียกสีพื้นฐานในความเปรียบคือ คำ ของ ที่แสดงการเปรียบมักจะปรากฏก็ต่อเมื่อมีการเปรียบวัตถุที่ใช้เปรียบที่เป็นวัตถุที่แสดงความเป็นอยู่สมัยใหม่หรือเป็นสิ่งใหม่ในวัฒนธรรมเช่น น้ำตาลของอายุแฮโดว์ น้ำตาลของเข็มขัด น้ำเงินของกางเกงยีนส์ เป็นต้น

4.3 เปรียบเทียบคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาไทยสมัยสุโขทัยและสมัยปัจจุบัน

ในการเปรียบเทียบคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาไทยสมัยสุโขทัยและสมัยปัจจุบัน ผู้วิจัยจะเปรียบเทียบใน 3 ประเด็นใหญ่ คือ 1) วิวัฒนาการการเกิดของคำเรียกสีพื้นฐาน 2) การปรากฏและโครงสร้างภาษาของการปรากฏของคำเรียกสีพื้นฐาน และ 3) สิ่งที่ใช้เปรียบกับคำเรียกสีพื้นฐาน

4.3.1 วิวัฒนาการการเกิดของคำเรียกสีพื้นฐาน

วิวัฒนาการการเกิดของคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาไทยสมัยสุโขทัยและสมัยปัจจุบันแสดงให้เห็นว่าคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาไทยสมัยปัจจุบันมีวิวัฒนาการเพิ่มขึ้นจนถึงระยะที่ VII ในขณะที่คำเรียกสีพื้นฐานในภาษาไทยสมัยสุโขทัย วิวัฒนาการไปได้เพียงระยะที่ IV เท่านั้น ส่งผลให้ภาษาไทยสมัยปัจจุบันมีจำนวนของคำเรียกสีพื้นฐานเพิ่มมากขึ้นกว่าสมัยสุโขทัย คือ สมัย

สุโขทัยมีเพียง 5 คำเรียกสีพื้นฐาน ได้แก่ ขาว ดำ แดง เหลือง และเขียว ในขณะที่สมัยปัจจุบันมี 12 คำเรียกสีพื้นฐาน ได้แก่ ขาว ดำ แดง เหลือง เขียว ฟ้า น้ำเงิน น้ำตาล ม่วง ชมพู ส้ม และเทา

4.3.2 การปรากฏและโครงสร้างภาษาของการปรากฏของคำเรียกสีพื้นฐาน

จากข้อมูลถ้าพิจารณาเกี่ยวกับการปรากฏของคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาไทยสมัยสุโขทัยและสมัยปัจจุบัน พบว่า มีความคล้ายคลึงกันอย่างเห็นได้ชัด คือ คำเรียกสีพื้นฐานในภาษาไทยสมัยสุโขทัยและในภาษาไทยสมัยปัจจุบัน ปรากฏในสองรูปแบบคือ 1) ปรากฏโดยลำพังไม่มีความเปรียบ และ 2) ปรากฏอยู่ในลักษณะความเปรียบ

ในประเด็นเกี่ยวกับการปรากฏของคำเรียกสีพื้นฐานในลักษณะความเปรียบพบว่ามีโครงสร้างการปรากฏที่แตกต่างกันคือ คำเรียกสีพื้นฐานทั้ง 5 คำ ในภาษาไทยสมัยสุโขทัยปรากฏอยู่ในโครงสร้างของคำเรียกสีพื้นฐานโดยอาจมีคำขยายตามมา ตามมาด้วยคำหรือวลีเรียกสิ่งเปรียบโดยที่มีคำ ดั่ง คั่นกลาง เสมอ (คำเรียกสีพื้นฐาน (คำขยาย) + ดั่ง + คำหรือวลีเรียกสิ่งเปรียบ) ตัวอย่างเช่น ขาวงามดั่งสังข์อันทันทันขัดให้งาม ขาวงามดั่งแผ่นดินเงินยวง ดำดั่งคอกาแดงดั่งดอกชบา เหลืองดั่งดอกกรรณิการิ เขียวดั่งดอกอินทนิล เป็นต้น ในขณะที่คำเรียกสีพื้นฐานทั้ง 12 คำ ในภาษาไทยสมัยปัจจุบัน ปรากฏอยู่ในโครงสร้างของคำเรียกสีพื้นฐาน ตามมาด้วยคำหรือวลีเรียกสิ่งเปรียบโดยมีหรือไม่มีคำ ของ คั่นกลาง ก็ได้ (คำเรียกสีพื้นฐาน + (ของ) + คำวลีเรียกสิ่งเปรียบ) ไม่พบการใช้คำ ดั่ง แต่พบการใช้คำ ของ ระหว่างคำเรียกสีและคำหรือวลีเรียกสิ่งเปรียบและ "ของ" อาจจะไม่ปรากฏก็ได้ ตัวอย่างเช่น ขาวดอกเขี้ยวกระแต แดงดอกไผ่เขียน เหลืองดอกดาวกระจาย เขียวผลมะดัน ฟ้ากางเกงยีนส์ น้ำเงินท้องฟ้า น้ำเงินของบัว น้ำตาลของอายแซโดว์ น้ำเงินปะการังใต้ทะเลลึก เป็นต้น

ในประเด็นเกี่ยวกับคำหรือวลีเรียกสิ่งเปรียบพบว่า ทั้งสองสมัยมีความคล้ายคลึงกันและแตกต่างกัน ประเด็นที่คล้ายคลึงคือ ในทั้งสองสมัย คำหรือวลีเรียกสิ่งเปรียบปรากฏในโครงสร้างเป็นคำนามเพียงคำเดียว ตัวอย่างเช่น แดงดั่งดอกช่อ เขียวดั่งดอกอินทนิล ขาวดอกพลับพลึง แดงดอกลิ้นทม เป็นต้น ปรากฏในโครงสร้างเป็นคำนามและคำกริยาคุณศัพท์ ตัวอย่างเช่น ดำดั่งวัวดำ แดงดั่งลูกฟักสุก ดำคู้ก็ใหม่ เหลืองครีวของดีสุก เป็นต้น และปรากฏในโครงสร้างเป็นคำนามและบุพบทวลีบอกเวลา ตัวอย่างเช่น แดงดั่งแสงอาทิตย์เมื่อสนธยา ส้มลูกเตารั้งเมื่อแก่ เป็นต้น

ประเด็นที่แตกต่างกันคือ คำหรือวลีเรียกสิ่งเปรียบเทียบในภาษาไทยสมัยสุโขทัย ยังปรากฏในโครงสร้างที่เป็นคำนาม ตัวอย่างเช่น ขาวงามดั่งแผ่นดินเงินยวง ในโครงสร้างที่เป็นอนุภาคคุณศัพท์ ตัวอย่างเช่น ขาวงามดั่งสังข์อันท่านซัดให้งาม และปรากฏในโครงสร้างที่เป็นประโยค ตัวอย่างเช่น ขาวดั่งหอยสังข์ท่านฝนใหม่ ในขณะที่คำหรือวลีเรียกสิ่งเปรียบเทียบในภาษาไทยสมัยปัจจุบันก็ยังปรากฏในโครงสร้างที่เป็นคำนามและบุพบทวลีบอกสถานที่ ตัวอย่างเช่น น้ำเงินปะการังใต้ทะเลลึก ขาวฟองน้ำข้างในเบาะ เป็นต้น ยิ่งไปกว่านั้น ยังปรากฏในโครงสร้างที่เป็นคำนามและคำกริยาบอกสภาพ ตัวอย่างเช่น เหลืองไก่อ่าง เป็นต้น

4.3.3 สิ่งที่ใช้เปรียบกับคำเรียกสีพื้นฐาน

จากข้อมูล ถ้าพิจารณาเกี่ยวกับสิ่งที่ใช้เปรียบกับคำเรียกสีพื้นฐาน พบว่า ในสมัยสุโขทัย และสมัยปัจจุบันความคล้ายคลึงกันคือ สิ่งที่ใช้เปรียบกับคำเรียกสีพื้นฐานส่วนใหญ่ในทั้งสองสมัย จะเป็นสรรพสิ่งต่างๆ ในธรรมชาติแวดล้อม ได้แก่ ดอกไม้ พืชผัก สัตว์และส่วนต่างๆ ของสัตว์และวัตถุ ประเด็นที่แตกต่างกันคือ สิ่งที่ใช้เปรียบกับคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาไทยสมัยสุโขทัย นอกจากจะเป็นสิ่งต่างๆ ที่กล่าวข้างต้นแล้ว ยังเป็นสิ่งของเรื่องแสง ตัวอย่างเช่น ขาวดั่งเดือนเมื่อวันเพ็ญ ขาวดั่งแสงแก้วไพฑูริย์ ขาวงามดั่งแผ่นดินเงินยวง ขาวงามดั่งเดือนเมื่อวันเพ็ญบุรณ ยิ่งไปกว่านั้นยังเป็นแร่ธาตุอีกด้วย ตัวอย่างเช่น เหลืองดั่งแร่หรรดาส ในขณะที่สิ่งที่ใช้เปรียบกับคำเรียกสีพื้นฐานในภาษาไทยสมัยปัจจุบัน นอกจากจะเป็นสิ่งต่างๆ ที่กล่าวข้างต้นแล้วยังเป็นอาหาร ตัวอย่างเช่น แดงน้ำพริกตาแดง แดงแกงกะทิ แดงไข่แดงของไข่เค็ม เหลืองครั้วของต้สก เหลืองเนยเทียม และยังเป็นผลไม้อีกด้วย ตัวอย่างเช่น เหลืองมะละกอสุก เหลืองลูกจันทน์